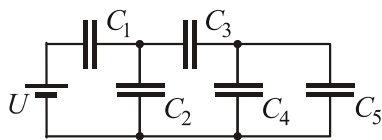

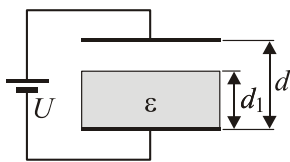
ПРВА ПРОВЕРА ЗНАЊА ИЗ ОСНОВА ЕЛЕКТРОТЕХНИКЕ I

1. У тачкама $A(-a, 0)$, $B(0, a)$ и $C(a, 0)$ правоуглог координатног система налазе се тачкаста наелектрисања $Q_A = 2Q$, $Q_B = -Q$ и $Q_C = Q$. Одредити вектор електричног поља и потенцијал у координатном почетку $O(0, 0)$. Израчунати рад који изврше силе поља при пребацивању тачкастог наелектрисања ΔQ из бесконачности у координатни почетак. Систем се налази у вакууму. Нумерички подаци: $a = 0.3\text{ m}$, $Q = 10\text{ pC}$, $\Delta Q = -1\text{ pC}$.

2. Усамљена проводна лопта у вакууму оптерећена је количином електрицитета Q и налази се на потенцијалу $\varphi = 18\text{ V}$. Вектор електричног поља на растојању $r = 0.5\text{ m}$ од центра лопте има интензитет $E = 7.2\text{ V/m}$. Одредити полупречник и оптерећење лопте.

3. Мешовита веза кондензатора, познатих капацитивности, $C_1 = 10\text{ nF}$, $C_2 = C_3 = 6\text{ nF}$, $C_4 = 8\text{ nF}$ и $C_5 = 4\text{ nF}$, приказана је на слици. Одредити еквивалентну капацитивност. Ако је ова веза прикључена на сталан напон $U = 200\text{ V}$, одредити оптерећења и напоне на кондензаторима C_1 и C_2 , као и укупну енергију електростатичког поља свих кондензатора.

4. Раван ваздушни кондензатор, растојања између електрода $d = 9\text{ mm}$, прикључен је на сталан напон U . Поље у кондензатору има вредност $E = 0.5\text{ MV/m}$. Ако се у међуелектродни простор кондензатора убаца плочица дебљине $d_1 = 8\text{ mm}$, од материјала релативне диелектричне константе $\epsilon_r = 4$, одредити електрично поље у обе средине.

5. Веома дуг цилиндрични кондензатор (ефекат крајева се може занемарити) има електроде полупречника $a = 20\text{ mm}$ и $b = 80\text{ mm}$. Унутрашња електрода је обавијена коаксијалним слојем диелектрика дебљине d и релативне диелектричне константе ϵ_r . Остатак међуелектродног простора испуњен је ваздухом. Одредити d и ϵ_r тако да енергија електростатичког поља локализована у диелектрику буде три пута мања од укупне енергије кондензатора, а електрично поље на унутрашњој електроди два пута веће од електричног поља на спољашњој електроди.

Напомена: Прва два задатка вреде по 25 поена, трећи 20 поена, а четврти и пети по 15 поена.